

ความดีความชอบไม่ใช่เรื่องของโชค

นำเสนอเมื่อ : 23 ก.ย. 2552

เมื่อทุกคนเข้าข่ายในการพิจารณา ก็ต้องเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร ที่จะต้องจัดอันดับความดี ผสมผสานกับระดับความชอบ ซึ่งส่วนใหญ่ ที่โรงเรียนทำกันเป็นประเพณีเลย ก็คือ ใครที่ได้ 1 ชั้นในรอบแรก รอบที่สอง ถ้าไม่เลวร้ายเกินไป ก็คงจะได้ 1 ชั้น ตามวิธีปฏิบัติ หรือบางคนรอบแรกได้ 0.5 ชั้น ถารอบสองผลการปฏิบัติหน้าที่โดดเด่น มีผลงานระดับเขตฯ ระดับชาติ ในรอบนี้ก็อาจจะได้ หนึ่งชั้นครึ่ง ก็เป็นไปได้..... เกณฑ์การพิจารณาในแต่ละสถานที่แต่ละแห่งตั้งกฎ กติกาไว้อย่างเหมาะสมเห็นแล้วจะพบได้วาถ้าทำได้จริงอย่างที่ว่า สังคุมพี ๑ น้อง ๑ คงจะเป็นสุขอย่างเหลือหลาย ดังกับยุคสมัยโบราณที่มีชาวแกมหมอแกม นำมาแบ่งกันกินได้ทั้งหมู่บ้าน สมัยนี้หากว่ามีการจัดงานวันเกิดได้ตัดเค้กสักก้อนใหญ่ ๑ ทั้ง 10 คน มีส่วนหนึ่งที่มีลูกเกิดสีแดงลูกใหญ่อยู่ตรงกลางหากเจ้าของวันเกิดจำเป็นต้อง เลือกตัดใจให้ใครคนใดคนหนึ่งในสิบล้วนนั้นให้ด้วยความรัก แม่แต่ให้ส่วนเดียว แม้แต่ว่าส่วนอื่น ๑ ทุกคนก็ได้รวมกิน...แม่ว่าจะนั่งกินด้วยกัน...ยิมแยมแจมใส...ก็ยอมมีสักเสี้ยวหนึ่งในหัวใจที่มีความคิดว่าคุณพ่อคุณแม่ รักมากที่สุดคือคนนั้นเสมอ...คนที่ได้กินลูกเกิดลูกเดียวที่มีอยู่บนเคค...ปอนดั้นนั้ ผู้เขียนได้สืบเสาะ สืบคน เปิดตำรา อานเกี่ยวกับระบบการประเมินความดีความชอบมาหลายปี และตลอดจนประสบการณ์ที่เจอกับตนเองรู้สึกวาสัมัยก่อนคนเราอยู่กับได้อย่างไรนะ...เงินเดือนครูไม่ถึงสามร้อยบาท ทดวยซ้ำสมัยนี้ชาวรู้สึกอึดอัดเหลือเกินกับเมื่อถึงฤดูกาล....การประเมิน...

ความดีความชอบไม่ใช่เรื่องของโชค

เมื่อทุกคนเข้าข่ายในการพิจารณา ก็ต้องเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหาร ที่จะต้องจัดอันดับความดี ผสมผสานกับระดับความชอบ ซึ่งส่วนใหญ่ ที่โรงเรียนทำกันเป็นประเพณีเลย ก็คือ ใครที่ได้ 1 ชั้นในรอบแรก รอบที่สอง ถ้าไม่เลวร้ายเกินไป ก็คงจะได้ 1 ชั้น ตามวิธีปฏิบัติ หรือบางคนรอบแรกได้ 0.5 ชั้น ถารอบสองผลการปฏิบัติหน้าที่โดดเด่น มีผลงานระดับเขตฯ ระดับชาติ ในรอบนี้ก็อาจจะได้ หนึ่งชั้นครึ่ง ก็เป็นไปได้.....

เกณฑ์การพิจารณาในแต่ละสถานที่แต่ละแห่งตั้งกฎ กติกาไว้อย่างเหมาะสมเห็นแล้วจะพบได้วาถ้าทำได้จริงอย่างที่ว่า สังคุมพี ๑ น้อง ๑ คงจะเป็นสุขอย่างเหลือหลาย ดังกับยุคสมัยโบราณที่มีชาวแกมหมอแกม นำมาแบ่งกันกินได้ทั้งหมู่บ้าน

สมัยนี้หากว่ามีการจัดงานวันเกิดได้ตัดเค้กสักก้อนใหญ่ ๑ ทั้ง 10 คน มีส่วนหนึ่งที่มีลูกเกิดสีแดงลูกใหญ่อยู่ตรงกลางหากเจ้าของวันเกิดจำเป็นต้อง เลือกตัดใจให้ใครคนใดคนหนึ่งในสิบล้วนนั้นให้ด้วยความรัก แม่แต่ให้ส่วนเดียว แม้แต่ว่าส่วนอื่น ๑ ทุกคนก็ได้รวมกิน...แม่ว่าจะนั่งกินด้วยกัน...ยิมแยมแจมใส...ก็ยอมมีสักเสี้ยวหนึ่งในหัวใจที่มีความคิดว่าคุณพ่อคุณแม่ รักมากที่สุดคือคนนั้นเสมอ...คนที่ได้กินลูกเกิดลูกเดียวที่มีอยู่บนเคค...ปอนดั้นนั้ ผู้เขียนได้สืบเสาะ สืบคน เปิดตำรา อานเกี่ยวกับระบบการประเมินความดีความชอบมาหลายปี และตลอดจนประสบการณ์ที่เจอกับตนเองรู้สึกวาสัมัยก่อนคนเราอยู่กับได้อย่างไรนะ...เงินเดือนครูไม่ถึงสามร้อยบาท ทดวยซ้ำสมัยนี้ชาวรู้สึกอึดอัดเหลือเกินกับเมื่อถึงฤดูกาล....การประเมิน...

การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้พิจารณาโดยยึดหลักและแนวทาง เช่น

1. พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูง
2. พิจารณาให้กับข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในท้องถิ่นห่างไกล/ทุรกันดาร หรือการคมนาคมไม่สะดวก หรือมีความยากลำบากในการปฏิบัติงาน
3. พิจารณาให้กับข้าราชการชั้นผู้น้อยในสัดส่วนที่มากกว่าข้าราชการชั้นผู้ใหญ่
4. โรงเรียนที่มีอัตรากำลังน้อยแต่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูง
5. ไม่ให้พิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน (รวมทั้งปี) 2 ขั้นติดต่อกัน ยกเว้นกรณีที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นเป็นพิเศษ

เพิ่มเติม

ร้อยละผู้ได้รับความดีความชอบกรณีพิเศษใช้ฐาน 1.5 ชั้น หมายความว่า ผู้ได้รับพิจารณาความดีความชอบ 1.5 ชั้น และ 2 ชั้น เป็นผู้ได้รับความดีความชอบกรณีพิเศษ

ผู้ได้รับความดีความชอบ 2 ชั้น 1 คน มีค่า = 2

ผู้ได้รับความดีความชอบ 1.5 ชั้น 1 คน มีค่า = 1

ตัวอย่างที่ 1 ข้าราชการครูในโรงเรียน ก. 20 คน ใช้วงเงินเลื่อนขั้นไม่เกิน 6 %

พิจารณาให้ 2 ชั้น 2 คน = 4

พิจารณาให้ 1.5 ชั้น 12 คน = 12

ร้อยละของผู้ได้รับความดีความชอบกรณีพิเศษใช้ฐาน 1.5 ชั้น = $(4+12) \times 100$

ตัวอย่างที่ 2 ข้าราชการครูในโรงเรียน ข. 20 คน ใช้วงเงินเลื่อนขั้นไม่เกิน 6 %

พิจารณาให้ 2 ชั้น 1 คน = 2

พิจารณาให้ 1.5 ชั้น 14 คน = 14

ร้อยละของผู้ได้รับความดีความชอบกรณีพิเศษใช้ฐาน 1.5 ชั้น

$(2+14) \times 100 =$

20

= 80 %

จะเห็นว่าแม้จะมีหลักเกณฑ์กล่าวอ้างถึงมาตรฐานและความยุติธรรม ความเป็นธรรมที่เที่ยงแท้ ของคนกลุ่มใหญ่ก็ตาม การเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุขไม่ได้เป็นไปอย่างที่เห็นหรือเป็นอยู่เลย

* บางปีมีครูบรรจุมาใหม่ ๆ หรือเพียย้ายเข้ามาบริหารการ ก็บอกกันว่าหากไม่พ้นทดลองหรือทำงานไม่ครบ 2 ปี จะยังไม่ได้ขึ้นพิเศษ จะสามารถได้ชั้นเพียงชั้นเดียวเท่านั้น

* บางปีหากสามมีและภรรยาปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่โรงเรียนเดียวกัน กลุ่มประเมินส่งข่าวออกมาว่าหากสามมีได้รับชั้นพิเศษแล้วภรรยาจะไม่สามารถได้รับชั้นพิเศษดังกล่าว

* บางปีนับวันลาแต่พอไม่มีวันลาเลยตลอดระยะเวลา 3 ปี กลับไม่มีความดีความชอบเหมือนเดิม แต่คนที่ได้รับความดีความชอบมีวันลากองเทาโพน (วันลากิน 15 วัน) ก็มี ❌

* บางปีอ้างเรื่องผลงานหากไม่มีผลงานระดับเขตพื้นที่ ระดับจังหวัดหรือระดับประเทศจะไม่รับพิจารณา พอมีขึ้นมาบางคนได้รับรางวัล...ดีเด่น ยังไม่ได้อะไรดีความชอบเลย

* บางปีอ้างเรื่องการแต่งกาย หลายคนเคร่งครัดเรื่องระเบียบการแต่งกาย และตรงเวลาเข้าสอน สม่่าเสมอ กลับไม่ได้รับความดีความชอบ คนที่ได้กลับเป็นคนที่ไปราชการบ่อย ๆ และลาเยอะ ๆ มาสอนหลายครั้งไม่แต่งกายถูกระเบียบเลยที่ได้รับรางวัลนั้นไป

* บางปีอ้าง SAR ประเมินตนเอง คนที่ทำประเมินตนเองทุก ๆ ปี เสนอเข้าไป พอเอาเข้าจริง ๆ คนที่ไม่ทำเลยกลับได้ไป

* บางปีให้จัดทำแฟ้มสมุดบันทึกความดี คนทำดีก็ดีไป...ทำ ทำอยู่นั้นแหละ คนที่ได้รับความดีความชอบเสนอเข้าไปกลับไม่เคยได้ทำสมุดบันทึกนั้นเลย ❌

ดิฉันผ่านการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมาหลายปี งบประมาณ มาแล้ว มีแต่โซคร้ายมาตลอด และคนที่อยู่ใกล้ซิดก็โซคร้ายมาโดยตลอด ก็ไม่มีปัญหาอะไร.....แต่ลึกๆ แล้ว

เชื่อแนแท้เชื่อว่า...ก็มีบางส่วนที่คิดว่า ไม่ยุติธรรม..... อยากถามไปเหมือนกันว่า **คำว่าอยู่กันเหมือนพี่กับน้อง...เฉลี่ยทุกเฉลี่ยสุขเป็นอย่างไรหรือ?** ตรงนี้ผู้บริหารต้องทำใจ....

เพราะผลประโยชน์ตรงนี้...เป็นที่ยึดมั่น และไขว่คว้า ของข้าราชการเกือบทุกคน หลายครั้ง

ต้องกลับมามองว่า.....รางวัลที่ให้กับแบบนี้....ทำให้เกิดประโยชน์ต่อวงการของราชการส่วนรวม....และทำให้ประสิทธิภาพของงานส่วนรวมดีขึ้นหรือไม่? อย่างไร?...หรือเป็นการสร้างความวุ่นวาย และเพิ่มช่องว่างให้กับผู้บริหาร และครู และเพื่อนครู....เป็นการสร้างกิเลส ใ้พอกพูน

มากกว่าที่จะเป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่?.....อยากเชิญชวนนักวิชาการหลาย ๆ ท่านมาทำวิจัยในเรื่องนี้กันบ้าง...ทุก ๆ ช่วงปีที่มีการประเมินเมื่อใด บางคนก็ประจบเจ้านาย เก่ง เก่ง

....บางคนก็ประจบแต่เดียว..เป็นงานสอนก็คือสอน...จะพูดจะจาจะจากะนายไม่เป็นหรือคะ...จะ จะ จะ จำ ที่ ยากมาก นี่แหละหนา มนุษย์ ปุถุชน กิเลส ตัณหา หากปลงได้ จงปลงเสียเถอะ

ผู้เขียนจึงอยากจะฝากบอกออกไปว่า **ความดีความชอบไม่เป็นเรื่องของโชค...แต่เป็นเรื่องของดวงชะมากกว่า.....**

ดวงมีผู้ใหญ่อุปถัมภ์ค้ำชู...ดวงโชคดวงลาภไ้ ..หากดี ๆ

หนอยเขาจะเรียกกันว่าลาภลอย..เพราะเขาตากรรมกร..คงต้องร้องเพลง ต้องมีสักวัน ต้องมีสักวัน

ไม่ไกลเกินฝัน ชีวิตนี้คงจะมีผู้ใหญ่ใจดีมีสายตากว้างไกล วิสัยทัศน์ยิ่งใหญ่เหนืออำนาจผูกขาดใด ๆ

มาเห็นเปลวเทียนดวงน้อยที่ส่องสว่างในหองเรียนที่มีตมิด มาให้กำลังใจ พุดงาย ๆ ก็คือ

คนดีมีคุ่มนั้นแหละนะ

แม้จะไม่เคยได้ชั้นพิเศษกับใครเขา...ท่านทั้งหลายก็จงอย่าเสียใจไปเลย...สักวันดวงอุปถัมภ์ค้ำชูราศรีเกิดก็คงจะเดินทางมาถึงเอง....จงปฏิภาณตนเองเถิดว่า...ณ วันนี้ ชั่วโมงนี้ นาทีนี้ วินาทีนี้ จะทำดีที่สุด

จงเตือนตนด้วยตนเอง ทุกย่างก้าวอย่างมีสติ คิดเสียเถิดว่าความต้องการของมนุษย์ มี 5 ระดับ และในระดับที่ 5 นั้นไม่มีมนุษย์ตนใด ที่ประสบความสำเร็จถึงขั้นนี้

เพราะมนุษย์ทุกคนยังไม่เพียงพอกับสิ่งที่ตนเองมีอยู่.....อนิจจัง.....วัฏฏะ ..สังขาร.....โอม.....

หากบทความนี้ไปกระทบใจของใครเข้าขอจงได้โปรดให้อภัย ครูผู้หน้อย..กระจ้อย

กระจัดริตนี้ด้วยเถิด สาธุ สาธุ สาธุ

parrot.